

بررسی تطبیقی نوستالژی در اشعار ایلیا ابوماضی و منوچهر آتشی

۱. محمودرضا توکلی محمدی*، ۲. محسن قربانی حسنارودی**

۱- استادیار زبان و ادبیات عربی دانشگاه قم، قم، ایران

۲- دانشجوی دکتری زبان و ادبیات فارسی دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران

(تاریخ دریافت: ۱۳۹۶/۰۵/۲۸؛ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۷/۰۲/۱۴)

چکیده

نوستالژی یا غم غربت در واقع، به حس دل‌تنگی انسان‌ها نسبت به وطن و گذشته و حسرت خوردن بر شرایط پیشین اطلاق می‌شود که در حال حاضر شاعر، حالتی آرمانی به خود گرفته‌است. روان‌شناسان نوستالژی را یک حالت هیجانی انگیزشی پیچیده می‌دانند که گاهی در غمگینی و تمایل بازگشت به وطن و گاهی در درماندگی ناشی از تفکر درباره آن (وطن یا منزل) نمود می‌یابد. اوضاع سیاسی، اجتماعی، اقتصادی، فقر، مهاجرت و دوری از وطن در ایجاد این حس تأثیر بسزایی دارد. ایلیا ابوماضی شاعر معاصر عرب و منوچهر آتشی، شاعر معاصر ایرانی، در زندگی فردی و اجتماعی خود دردها، رنج‌ها و دغدغه‌های مشترکی دارند که باعث ظهور و بروز جلوه‌های مختلف نوستالژیک در اشعار آن‌ها شده‌است. پژوهش پیش رو با در نظر گرفتن این نکته، درصدد است تا به شیوه توصیفی-تحلیلی و به روش کتابخانه‌ای، به بررسی تطبیقی نمونه‌های نوستالژی در شعر این دو شاعر معاصر بپردازد و ضمن ارائه ابیاتی در هر موضوع از دو شاعر و تطبیق آن‌ها، همانندی‌ها و ناهمانندی‌های دو شاعر را در این زمینه بیان نماید. غربت مکانی، غربت زمانی، غربت اجتماعی، غربت روحی، غربت عاطفی و... از جمله نمونه‌های نوستالژیک بود که در اشعار دو شاعر مورد مطالعه و تطبیق قرار گرفت و نتایج حاصل از آن در پایان مقاله ارائه شد.

کلیدواژه‌ها: نوستالژی، ایلیا ابوماضی، منوچهر آتشی، غربت روحی، دوری از وطن.

* نویسنده مسئول) E-mail: Dr.mrtavakoly@yahoo.com

** E-mail: mohsenqorbani26@yahoo.com